

RECOMANDĂRI

RECOMANDAREA COMISIEI

din 12 martie 2014

privind o nouă abordare a eșecului în afaceri și a insolvenței

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2014/135/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 292,

întrucât:

- (1) Obiectivul prezentei recomandări este de a garanta că întreprinderile viabile care se confruntă cu dificultăți financiare, indiferent de locul din Uniune în care sunt stabilite, au acces la cadre naționale de insolvență care să le permită să își restructureze activitatea într-un stadiu timpuriu, în scopul de a preveni insolvența acestora și, prin urmare, de a maximiza valoarea totală pentru creditori, angajați, proprietari și economie în ansamblul său. De asemenea, recomandarea vizează să acorde o a doua șansă antreprenorilor onești din întreaga Uniune care au intrat în faliment.
- (2) Normele naționale în materie de insolvență variază foarte mult în ceea ce privește gama de proceduri de care dispun debitorii care se confruntă cu dificultăți financiare pentru a-și restructura activitatea. Unele state membre dispun de un număr limitat de proceduri, ceea ce înseamnă că întreprinderile sunt în măsură să își restructureze activitatea numai într-o etapă relativ târzie în contextul procedurilor oficiale de insolvență. În alte state membre, restructurarea poate fi realizată într-o etapă mai timpurie, însă procedurile disponibile nu sunt atât de eficiente cum ar putea fi sau presupun niveluri diferite ale formalităților, în special în ceea ce privește utilizarea procedurilor extrajudiciare.
- (3) În mod similar, normele naționale care le oferă antreprenorilor o a doua șansă, în special cele prin care sunt descărcați de datoriile suportate în cursul activității lor, diferă în ceea ce privește durata perioadei de descărcare de obligații și condițiile în care poate fi acordată descărcarea.
- (4) Divergențele dintre cadrele naționale de restructurare, precum și cele dintre normele naționale care le acordă antreprenorilor onești o a doua șansă duc la creșterea

costurilor și la incertitudine în ceea ce privește evaluarea riscurilor pe care le presupun investițiile într-un alt stat membru, fragmentează condițiile de acces la credite și au drept rezultat rate diferite de recuperare pentru creditori. Acestea îngreunează elaborarea și adoptarea unor planuri de restructurare coerente pentru grupurile de societăți transfrontaliere. La un nivel mai general, este posibil ca aceste divergențe să producă efecte de descurajare a întreprinderilor care doresc să se stabilească în alte state membre.

- (5) Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului⁽¹⁾ abordează numai aspectele legate de competența judiciară, recunoaștere și executare, legea aplicabilă și cooperarea în procedurile transfrontaliere de insolvență. Propunerea Comisiei de modificare a regulamentului respectiv⁽²⁾ ar trebui să extindă domeniul de aplicare al regulamentului la procedurile preventive care promovează salvarea debitorilor viabili din punct de vedere economic și acordarea unei a doua șanse antreprenorilor. Cu toate acestea, modificarea propusă nu abordează neconcordanțele dintre aceste proceduri în legislația națională.
- (6) La 15 noiembrie 2011, Parlamentul European a adoptat Rezoluția privind procedurile de insolvență⁽³⁾. Aceasta a cuprins recomandări în sensul armonizării unor aspecte specifice de drept intern în materie de insolvență, inclusiv condițiile de stabilire, efectele și conținutul planurilor de restructurare.
- (7) În Comunicarea din 3 octombrie 2012 intitulată „Actul privind piața unică II”⁽⁴⁾, Comisia a inclus printre acțiunile-cheie modernizarea normelor Uniunii privind insolvența pentru a facilita supraviețuirea întreprinderilor și a oferi o a doua șansă antreprenorilor. În acest scop, Comisia a anunțat că va analiza modul în care poate fi îmbunătățită în continuare eficiența dispozițiilor de drept național privind insolvența în vederea creării unor condiții de concurență echitabile pentru întreprinderi, antreprenori și persoane private în cadrul pieței interne.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1346/2000 al Consiliului din 29 mai 2000 privind procedurile de insolvență, (JO L 160, 30.6.2000, p. 1).

⁽²⁾ COM(2012) 744 final.

⁽³⁾ Rezoluția Parlamentului European din 15 noiembrie 2011 conținând recomandări către Comisie privind procedurile de insolvență în contextul dreptului UE privind societățile comerciale, P7_TA (2011) 0484.

⁽⁴⁾ COM(2012) 573 final.

- (8) Comunicarea Comisiei din 12 decembrie 2012 intitulată „O nouă abordare europeană privind eșecul în afaceri și insolvența”⁽¹⁾ evidențiază anumite domenii în care diferențele dintre dispozițiilor de drept intern în materie de insolvență pot împiedica crearea unei piețe interne eficiente. Potrivit comunicării, crearea unor condiții de concurență echitabile în aceste domenii ar duce la sporirea încrederii întreprinderilor, antreprenorilor și persoanelor private în sistemele altor state membre, ar îmbunătăți accesul la credite și ar încuraja investițiile.
- (9) La 9 ianuarie 2013, Comisia a adoptat Planul de acțiune „Antreprenoriat 2020”⁽²⁾, prin care statele membre sunt invitate, printre altele, să reducă, atunci când este posibil, perioada necesară pentru descărcarea de obligații și recuperarea datoriilor în cazul unui antreprenor onest care a dat faliment la maximum trei ani, până în 2013, și să acorde servicii de asistență întreprinderilor pentru restructurarea timpurie, consiliere pentru evitarea falimentelor și sprijin pentru restructurarea și relansarea întreprinderilor mici și mijlocii.
- (10) Mai multe state membre efectuează în prezent revizuirii ale legislației lor naționale în materie de insolvență în vederea îmbunătățirii cadrului de salvare a întreprinderilor și de acordare a unei a doua șanse antreprenorilor. Prin urmare, este oportun să se încurajeze coerența dintre aceste revizuirii și orice astfel de inițiative naționale viitoare pentru a consolida funcționarea pieței interne.
- (11) Este necesar să se încurajeze o mai mare coerență între cadrele naționale privind insolvența în scopul de a reduce divergențele și ineficiențele care împiedică restructurarea timpurie a întreprinderilor viabile care se confruntă cu dificultăți financiare și posibilitatea acordării unei a doua șanse antreprenorilor onești și, prin urmare, în scopul de a reduce costurile de restructurare atât pentru debitori, cât și pentru creditori. O mai mare coerență între aceste norme naționale în materie de insolvență și o eficiență îmbunătățită a acestora ar maximiza randamentele tuturor tipurilor de creditori și de investitori și ar încuraja investițiile transfrontaliere. O mai mare coerență ar facilita, de asemenea, restructurarea grupurilor de societăți, indiferent de locul din Uniune în care își au sediul membrii grupului.
- (12) În plus, eliminarea barierelor din calea restructurării eficiente a întreprinderilor viabile care se confruntă cu dificultăți financiare contribuie la salvarea locurilor de muncă, oferind, totodată, beneficii pentru economie în general. Facilitarea posibilității pentru antreprenori de a beneficia de o a doua șansă ar duce, de asemenea, la creșterea ratelor de desfășurare a unei activități independente în statele membre. De asemenea, cadrele de insolvență eficiente ar oferi o mai bună evaluare a riscurilor pe care le presupun deciziile de acordare și de luare de credite și ar facilita ajustarea pentru întreprinderile supraîndatorate, reducând la minimum costurile
- economice și sociale pe care le presupune procesul de reducere a gradului de îndatorare.
- (13) Întreprinderile mici și mijlocii ar beneficia de o abordare mai coerentă la nivelul Uniunii, dat fiind că nu dispun de resursele necesare pentru a face față unor costuri de restructurare ridicate și pentru a beneficia de procedurile de restructurare mai eficiente din unele state membre.
- (14) Există, de asemenea, un interes din partea autorităților fiscale în ceea ce privește un cadru de restructurare eficient pentru întreprinderile viabile. În aplicarea prezentei recomandări, statele membre ar trebui să poată lua măsurile corespunzătoare pentru a garanta respectarea principiilor generale ale echității fiscale în ceea ce privește colectarea și recuperarea veniturilor fiscale și să ia măsuri eficiente în cazurile de fraudă, evaziune sau abuz.
- (15) Este adecvat să se excludă din domeniul de aplicare al prezentei recomandări societățile de asigurare, instituțiile de credit, firmele de investiții și organismele de plasament colectiv, contrapărțile centrale, depozitarii centrali pentru instrumente financiare și alte instituții financiare care fac obiectul unor cadre de redresare și rezoluție speciale în temeiul cărora autoritățile naționale de supraveghere dispun de o gamă largă de competențe de intervenție. Deși supraîndatorarea și falimentul consumatorilor nu sunt nici ele incluse în domeniul de aplicare al prezentei recomandări, statele membre sunt invitate să analizeze posibilitatea de a aplica aceste recomandări și în cazul consumatorilor, deoarece o parte dintre principiile urmărite în prezenta recomandare ar putea fi relevante și pentru consumatori.
- (16) Un cadru de restructurare ar trebui să le permită debitorilor să își remedieze dificultățile financiare într-o stadiu timpuriu în care ar putea fi evitată insolvența și ar putea fi asigurată continuarea activității lor. Cu toate acestea, pentru a se evita orice risc potențial de utilizare abuzivă a procedurii, dificultățile financiare ale debitorului trebuie să fie susceptibile de a duce la insolvență, iar planul de restructurare trebuie să poată preveni insolvența debitorului și să asigure viabilitatea întreprinderii.
- (17) Pentru a promova eficiența și a reduce întârzierile și costurile, cadrele naționale preventive de restructurare ar trebui să includă proceduri flexibile care să limiteze formalitățile în fața instanțelor la cazurile în care acestea sunt necesare și proporționale pentru a proteja interesele creditorilor și ale altor părți interesate care ar putea fi afectate. De exemplu, pentru a evita costurile inutile și pentru a reflecta caracterul timpuriu al procedurii, debitorii ar trebui, în principiu, să păstreze controlul asupra activelor lor, iar numirea unui mediator sau a unui supervisor nu ar trebui să fie obligatorie, ci ar trebui să fie prevăzută de la caz la caz.

(1) COM(2012) 742 final.

(2) COM(2012) 795 final.

- (18) Un debitor ar trebui să poată solicita instanței suspendarea cererilor individuale de executare silită și a procedurilor de insolvență care au fost inițiate la cererea creditorilor atunci când aceste acțiuni pot afecta negativ negocierile și pot compromite perspectivele de restructurare a activității debitorului. Cu toate acestea, pentru a asigura un echilibru echitabil între drepturile debitorului și cele ale creditorilor și ținând seama de experiența dobândită în urma reformelor recente din statele membre, suspendarea ar trebui să fie acordată, inițial, pentru o perioadă de cel mult patru luni.
- (19) Este necesar ca un plan de restructurare să fie confirmat de o instanță pentru a se asigura faptul că reducerea drepturilor creditorilor este proporțională cu beneficiile aduse de restructurare și că creditorii au acces la o cale de atac eficientă, cu respectarea deplină a libertății de a desfășura o activitate comercială și a dreptului la proprietate, astfel cum sunt consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Prin urmare, instanța ar trebui să respingă un plan atunci când este posibil ca tentativa de restructurare să reducă drepturile creditorilor care nu sunt de acord cu planul respectiv sub nivelul drepturilor pe care s-ar putea aștepta în mod rezonabil să le primească în lipsa unei restructurări a activității debitorului.
- (20) Efectele falimentului, în special stigmatul social, consecințele juridice și incapacitatea pe moment de a-și plăti datoriile constituie elemente importante de descurajare pentru antreprenorii care doresc să înființeze o întreprindere sau să beneficieze de o a doua șansă, deși este dovedit faptul că antreprenorii care au dat faliment au mai multe șanse să aibă succes a doua oară. Prin urmare, ar trebui să se ia măsuri pentru a reduce efectele negative ale falimentului asupra antreprenorilor prin prevederea unor dispoziții care să impună descărcarea integrală de datorii după o perioadă maximă de timp,

ADOPTĂ PREZENTA RECOMANDARE:

I. SCOP ȘI OBIECT

- Obiectivul prezentei recomandări este de a încuraja statele membre să instituie un cadru care să permită restructurarea eficientă a întreprinderilor viabile care se confruntă cu dificultăți financiare și să ofere antreprenorilor o șansă și să ofere antreprenorilor o șansă, promovând astfel spiritul antreprenorial, investițiile și ocuparea forței de muncă și contribuind la reducerea obstacolelor din calea bunei funcționări a pieței interne.
 - Prin reducerea acestor obstacole, prezenta recomandare vizează, în special:
 - reducerea costurilor de evaluare a riscurilor legate de investițiile într-un alt stat membru;
 - creșterea ratelor de recuperare pentru creditori; și
 - înlăturarea dificultăților în ceea ce privește restructurarea grupurilor de societăți transfrontaliere.
- Prezenta recomandare stabilește standarde minime cu privire la:
 - cadrele preventive de restructurare; și
 - descărcarea de datorii a antreprenorilor în faliment.
 - În aplicarea prezentei recomandări, statele membre ar trebui să poată lua măsuri corespunzătoare și eficiente pentru a garanta aplicarea legislației în materie de taxe și impozite, în special în cazurile de fraudă, evaziune sau abuz.

II. DEFINIȚII

- În scopurile prezentei recomandări:
 - „debitor” înseamnă orice persoană fizică sau juridică ce se confruntă cu dificultăți financiare atunci când există o probabilitate de insolvență;
 - „restructurare” înseamnă schimbarea componenței, a condițiilor sau a structurii activelor și datoriilor debitorilor ori o combinație a acestor elemente, în scopul de a permite continuarea, integral sau parțial, a activității debitorilor;
 - „suspendarea cererilor individuale de executare silită” înseamnă o suspendare dispusă de o instanță a dreptului de executare a unei creanțe de către un creditor împotriva unui debitor;
 - „instanțe” include orice alt organism competent în materie de proceduri preventive, căruiua statele membre i-au conferit rolul de instanță judecătorească și ale cărui decizii pot face obiectul unei căi de atac sau al unei revizuirii de către o autoritate judiciară.

III. CADRE PREVENTIVE DE RESTRUCTURARE

A. Disponibilitatea unui cadru preventiv de restructurare

- Debitorii ar trebui să aibă acces la un cadru care să le permită să își restructureze activitatea economică în scopul prevenirii insolvenței. Acest cadru ar trebui să conțină următoarele elemente:
 - debitorul ar trebui să aibă posibilitatea să își restructureze activitatea într-un stadiu timpuriu, de îndată ce probabilitatea insolvenței este aparentă;
 - debitorul ar trebui să păstreze controlul asupra funcționării de zi cu zi a activității sale;
 - debitorul ar trebui să aibă posibilitatea să solicite o suspendare temporară a cererilor individuale de executare silită;
 - un plan de restructurare adoptat cu majoritatea prevăzută în dreptul intern ar trebui să fie obligatoriu pentru toți creditorii cu condiția ca planul respectiv să fie confirmat de către o instanță;

(e) noile surse de finanțare necesare pentru punerea în aplicare a unui plan de restructurare nu ar trebui să fie declarate nule, anulabile sau neexecutabile ca un act în detrimentul masei generale a creditorilor.

7. Procedura de restructurare nu ar trebui să fie de lungă durată și costisitoare, ci ar trebui să fie flexibilă, astfel încât mai multe demersuri să fie efectuate pe cale extrajudiciară. Implicarea instanței ar trebui să fie limitată la cazurile în care acest lucru este necesar și proporțional cu scopul de a proteja drepturile creditorilor și ale altor părți interesate afectate de planul de restructurare.

B. Facilitarea negocierilor privind planurile de restructurare

Numirea unui mediator sau a unui supervisor

8. Debitorii ar trebui să poată intra într-un proces de restructurare a activităților lor economice fără a fi obligați să inițieze în mod oficial proceduri în instanță.

9. Numirea de către instanță a unui mediator sau a unui supervisor nu ar trebui să fie obligatorie, ci ar trebui dispusă, mai degrabă, de la caz la caz, atunci când instanța consideră că o astfel de numire este necesară:

- (a) în cazul unui mediator, pentru a acorda debitorului și creditorilor asistență pentru desfășurarea cu succes a negocierilor legate de un plan de restructurare;
- (b) în cazul unui supraveghetor, pentru a supraveghea activitatea debitorului și a creditorilor și pentru a lua măsurile necesare în vederea protejării intereselor legitime ale unuia sau mai multor creditori ori ale unei alte părți interesate.

Suspendarea cererilor individuale de executare silită și a procedurii de insolvență

10. Debitorii ar trebui să aibă dreptul de a solicita unei instanțe să acorde o suspendare temporară a cererilor individuale de executare silită (denumită în continuare „suspendare”) prezentate de către creditorii, inclusiv de către creditorii garanțați și de cei privilegiați, care ar putea, în caz contrar, compromite perspectivele unui plan de restructurare. Suspendarea nu ar trebui să afecteze executarea contractelor în curs.

11. În statele membre în care suspendarea este supusă anumitor condiții, debitorii ar trebui să poată beneficia de suspendare în toate cazurile în care:

- (a) creditorii care reprezintă o parte semnificativă a creanțelor susceptibile de a fi afectate de planul de restructurare sprijină negocierile privind adoptarea unui plan de restructurare; și
- (b) un plan de restructurare are perspective rezonabile de a fi pus în aplicare și de a evita insolvența debitorului.

12. Atunci când legislațiile statelor membre prevăd dispoziții în acest sens, obligația debitorului de a solicita intrarea în insolvență, precum și cererile creditorilor care solicită deschiderea procedurii de insolvență împotriva debitorului depuse după ce suspendarea a fost acordată ar trebui, de asemenea, să fie suspendate pe durata suspendării.

13. Durata suspendării ar trebui să asigure un echilibru echitabil între interesele debitorului și cele ale creditorilor, în special cele ale creditorilor garanțați. Prin urmare, durata suspendării ar trebui să fie stabilită în funcție de complexitatea restructurării preconizate și nu ar trebui să depășească patru luni. Statele membre pot prevedea posibilitatea ca această perioadă să fie reînnoită pe baza unor dovezi care să ateste progresele realizate în negocierile privind un plan de restructurare. Durata totală a suspendării nu ar trebui să depășească 12 luni.

14. În cazul în care suspendarea nu mai este necesară pentru a facilita adoptarea unui plan de restructurare, aceasta ar trebui să fie înlăturată.

C. Planurile de restructurare

Conținutul planurilor de restructurare

15. Statele membre ar trebui să se asigure că instanțele sunt în măsură să confirme planurile cu rapiditate și, în principiu, printr-o procedură scrisă. Acestea ar trebui să stabilească dispoziții clare și specifice în ceea ce privește conținutul planurilor de restructurare. Planurile de restructurare ar trebui să conțină o descriere detaliată a următoarelor elemente:

- (a) identificarea clară și completă a creditorilor care ar fi afectați de plan;
- (b) efectele restructurării propuse asupra datoriilor individuale sau a categoriilor de datorii;
- (c) poziția adoptată de creditorii afectați în legătură cu planul de restructurare;
- (d) dacă este cazul, condițiile pentru noile surse de finanțare; și
- (e) potențialul planului de a preveni insolvența debitorului și de a asigura viabilitatea întreprinderii.

Adoptarea planurilor de restructurare de către creditorii

16. Pentru a îmbunătăți perspectivele de restructurare și, prin urmare, numărul întreprinderilor viabile salvate, ar trebui să existe posibilitatea ca un plan de restructurare să fie adoptat de creditorii afectați, care pot fi atât creditori garanțați, cât și negaranțați.

17. Creditorii cu interese diferite ar trebui să fie tratați pe categorii separate care să reflecte aceste interese. Ar trebui să existe, cel puțin, categorii separate pentru creditorii garanțați și negaranțați.

18. Un plan de restructurare ar trebui să fie adoptat cu majoritatea valorii creanțelor deținute de creditorii din fiecare categorie, conform dispozițiilor prevăzute de legislația națională. Atunci când există mai mult de două categorii de creditori, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a menține sau de a introduce dispoziții care să confere instanțelor competența de a confirma planurile de restructurare sprijinite de o majoritate a acestor categorii de creditori, ținând seama, în special, de ponderea creanțelor deținute de respectivele categorii de creditori.
19. Creditorii ar trebui să beneficieze de drepturi egale, indiferent de locul în care sunt situați. Prin urmare, în cazul în care legislația statelor membre impune o procedură oficială de vot, creditorii ar trebui, în principiu, să aibă dreptul să voteze prin mijloace de comunicare la distanță, cum ar fi scrisoarea recomandată sau tehnologiile electronice securizate.
20. Pentru ca adoptarea planurilor de restructurare să devină mai eficace, statele membre ar trebui să se asigure, de asemenea, că există posibilitatea ca planurile de restructurare să fie adoptate numai de anumiți creditori ori de anumite tipuri sau categorii de creditori, cu condiția ca alți creditori să nu fie afectați.

Confirmarea de către instanță a planului de restructurare

21. Pentru a se asigura că drepturile creditorilor nu sunt afectate în mod nejustificat printr-un plan de restructurare și din motive de securitate juridică, planurile de restructurare care afectează interesele creditorilor care nu sunt de acord cu planurile respective sau care prevăd noi finanțări ar trebui să fie confirmate de către o instanță pentru a deveni obligatorii.
22. Condițiile în care un plan de restructurare poate fi confirmat de către o instanță ar trebui specificate în mod clar în legislațiile statelor membre și ar trebui să cuprindă cel puțin următoarele elemente:
- (a) planul de restructurare a fost adoptat în condiții care asigură protecția intereselor legitime ale creditorilor;
 - (b) planul de restructurare a fost notificat tuturor creditorilor care ar putea fi afectați de acesta;
 - (c) planul de restructurare nu reduce drepturile creditorilor care nu sunt de acord cu acest plan sub nivelul drepturilor pe care s-ar putea aștepta în mod rezonabil să le primească în lipsa unei restructurări, în cazul în care întreprinderea debitorului ar fi lichidată sau vândută în vederea continuității activității, după caz;
 - (d) orice nouă finanțare prevăzută în planul de restructurare este necesară pentru a pune în aplicare planul și nu aduce atingere în mod neechitabil intereselor creditorilor care nu sunt de acord cu planul.
23. Statele membre ar trebui să se asigure că instanțele sunt în măsură să respingă planurile de restructurare care nu au, în mod evident, nicio perspectivă de a evita insolvența debi-

torului și de a asigura viabilitatea întreprinderii, de exemplu, pentru că nu prevăd noi surse de finanțare necesare pentru continuarea activității.

Drepturile creditorilor

24. Toți creditorii care ar putea fi afectați de planul de restructurare ar trebui să fie notificați cu privire la conținutul planului și să beneficieze de dreptul de a formula obiecții și de a introduce căi de atac împotriva planului de restructurare. Cu toate acestea, în interesul creditorilor care sprijină planul, calea de atac nu ar trebui, în principiu, să suspende punerea în aplicare a planului de restructurare.

Efectele unui plan de restructurare

25. Planurile de restructurare care sunt adoptate în unanimitate de creditorii afectați ar trebui să fie obligatorii pentru toți creditorii afectați.
26. Planurile de restructurare care sunt confirmate de către o instanță ar trebui să fie obligatorii pentru fiecare creditor afectat de planul respectiv și identificat în cadrul planului.

D. Protejarea noilor surse de finanțare

27. Noile surse de finanțare, inclusiv noile împrumuturi, vânzarea anumitor active de către debitor și conversiile creanțelor în acțiuni, convenite în planul de restructurare și confirmate de către o instanță nu ar trebui să fie declarate nule, anulabile sau neexecutabile ca un act în detrimentul masei generale a creditorilor.
28. Furnizorii de noi surse de finanțare incluse într-un plan de restructurare care este confirmat de o instanță ar trebui să fie exonerati de răspunderea civilă și penală în legătură cu procesul de restructurare.
29. Ar trebui să se facă excepție de la normele privind protecția noilor surse de finanțare în cazul în care se stabilește ulterior existența unei fraude în legătură cu noile surse de finanțare.

IV. A DOUA ȘANSĂ PENTRU ANTREPRENORI

Perioadele de descărcare de obligații

30. Efectele negative ale falimentului asupra antreprenorilor ar trebui să fie limitate pentru a le oferi acestora o a doua șansă. Antreprenorii ar trebui să fie pe deplin descărcați de datoriile care au făcut obiectul unei proceduri de faliment după o perioadă de cel mult trei ani începând cu:
- (a) în cazul unei proceduri care se încheie cu lichidarea activelor debitorului, data la care instanța s-a pronunțat în ceea ce privește cererea de deschidere a procedurii de faliment;
 - (b) în cazul unei proceduri care include un plan de rambursare, data la care a început executarea planului de rambursare.
31. La expirarea perioadei de descărcare, antreprenorii ar trebui să fie descărcați de datorii, fără să fie necesar, în principiu, ca aceștia să se adreseze din nou unei instanțe.

32. O descărcare deplină de obligații după o scurtă perioadă de timp nu este oportună în toate situațiile. Prin urmare, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a menține sau de a introduce dispoziții mai stricte care sunt necesare pentru:
- (a) a descuraja antreprenorii care au acționat pe căi necinstite sau cu rea-credință, fie înainte, fie după ce procedurile de faliment au fost deschise;
 - (b) a descuraja antreprenorii care nu respectă un plan de rambursare sau orice altă obligație legală care vizează protejarea intereselor creditorilor; sau
 - (c) a proteja mijloacele de subzistență ale antreprenorului și ale familiei sale, permițându-i antreprenorului să păstreze anumite active.
33. Statele membre pot exclude de la aplicarea regulii privind descărcarea deplină anumite categorii de datorii, cum ar fi cele rezultate în urma răspunderii delictuale.

V. SUPRAVEGHERE ȘI RAPORTARE

34. Statele membre sunt invitate să pună în aplicare principiile stabilite în prezenta recomandare până la 14 martie 2015.
35. Statele membre sunt invitate să colecteze statistici anuale fiabile privind numărul de proceduri preventive de restruc-

turare inițiate, durata procedurilor și informațiile legate de mărimea debitorilor implicați și de rezultatul procedurilor deschise și să comunice Comisiei informațiile respective pe o bază anuală și pentru prima dată până la 14 martie 2015.

36. Comisia va evalua punerea în aplicare a prezentei recomandări în statele membre până la 14 septembrie 2015. În acest context, Comisia va evalua impactul prezentei recomandări asupra salvării întreprinderilor care se confruntă cu dificultăți financiare și asupra oferirii unei a doua șanse antreprenorilor onești, interacțiunea acestora cu alte proceduri de insolvență din alte domenii, cum ar fi perioadele de descărcare de obligații pentru persoanele fizice care nu desfășoară o activitate comercială, industrială, artizanală sau profesională, precum și impactul acestora asupra funcționării pieței interne, asupra întreprinderilor mici și mijlocii și asupra competitivității economiei Uniunii. De asemenea, Comisia va evalua dacă ar trebui propuse măsuri suplimentare pentru consolidarea și întărirea abordării reflectate în prezenta recomandare.

Adoptată la Bruxelles, 12 martie 2014.

Pentru Comisie
Viviane REDING
Vicepreședinte